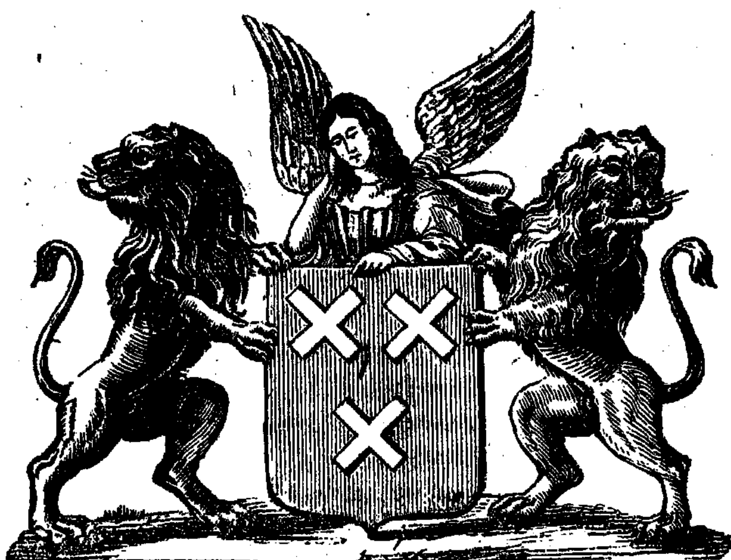
N°. 36.

BREDASCHE COURANT.

ZONDAG 19 MAART.

AFKONDIGING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD *BREDA*, ontvangen hebbende eene missieve van den Heere Controleur der Directe Belastingen alhier, van den 16. Maart 1848, N°. 94.

Maken bij deze aan de Ingezetenen dezer Stad bekend, dat de twee aanvullings-Kohieren N°. 8 en 9 van de Belasting op het Personeel, over het Dienstjaar 1847/8, op den 29. Februarij jl. door Z. E. den Heere Staatsraad, Gouverneur dezer Provincie, zijn executoir verklaard en ter invordering aan den Ontvanger overgegeven; zullende dus een iegelijk, na bekomen kennisgeving van zijnen aanslag, verpligt zijn dien in voege als daarbij, in overeenstemming met art. 44 der Wet zal zijn opgegeven, te voldoen, op pœne van parate executie; terwijl de zoodanigen die hun aanslag-billet niet hebben ontvangen, zich van een dubbel van hetzelve kosteloos ten kantore des Ontvangers zullen kunnen voorzien, en zij, die zouden vermeenen dat de aanslag niet overeenkomstig is met hunne opgave of met de plaats gehad hebbende taxatie, opneming en telling, zich deswege zullen kunnen beklagen, binnen den tijd van drie maanden na de afkondiging des kohiers.

En opdat niemand hier omtrent onwetendheid voorwende, zal deze op de gebruikelijke wijze worden afgekondigd.

BREDA, den 18. Maart 1848.

DE ROY, vt.
Ter ordonnantie van dezelven,
De Wethouder loco Secretaris,
J. C. VAN MIERLO, HEz.

Afgekondigd ter puije van het Raadhuis der Stad Breda, den 18. Maart 1848.
In kennisse van mij,
De Wethouder loco Secretaris,
J. C. VAN MIERLO, HEz.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 16den Maart.

Er heerscht in de hoofdstad thans weder veel gisting. Aan de eene zijde de circulaires van de heeren *Carnot* en *Ledru-Rollin*, van den anderen kant de afschaffing van de bataillons grenadiers en voltigeurs der nationale garde, hebben de gemoederen weder in beweging gebragt, waarbij komt de groote finantiële ongelegenheid die algemeen en op iedereen drukt. Men is derhalve beducht voor eene nieuwe crisis, en onzeker blijft steeds de uitkomst, of de gematigde partij, dan wel of de heethoofdige republikeinen de overhand zullen behouden.

— In eene bijzondere briefwisseling leest men:

«Men kan het zich niet ontveinzen, dat op dit oogenblik twee scherp geteekende partijen tegenover elkander staan. Aan den eenen kant degenen die de revolutie tot hare uiterste maatschappelijke consequentiën willen drijven; aan den anderen kant degenen die een gematigd en geregeld republikeinsch bestuur willen vestigen, geen vrees of onderdrukking beogen, en eene algemeene, voor ieder gelijke vrijheid willen. De laatste is de heerschende partij in de departementen; te Parijs wordt zij door bijna de geheele nationale garde vertegenwoordigd. De andere is de partij van geweld en verdrijving, haar zetel is in de volksklubs, die de verkiezingen willen uitgesteld hebben, zoowel van de nationale garde als van de constituërende vergadering. Hunne reden daarvoor is, dat zij de gemoederen in de departementen door hulpclubsen willen bewerken, om lieden van hun slag te doen verkiezen, 't geen thans niet zou gelukken. Naauwelijks kunnen zij zich vleijen te Parijs te zegevieren in de verkiezingen voor de nationale vergadering; zij verlangen dus drie maanden uitstel voor deze, en een jaar voor die der nationale garde.

«Tot heden heeft het voorloopig gouvernement deze steeds dringender wordende aanzoeken weerstaan; en al had het er geen andere reden toe, reeds die zou genoeg zijn, dat het zoo spoedig mogelijk van den last en de verantwoordelijkheid des bestuurs wenscht ontslagen te zijn. Eene noodlottige finantiële ontknooping is te wachten, zoo geen onvoorziene gunstige omstandigheden tusschen beiden komen. Het gouvernement zoekt dat oogenblik zoover mogelijk te verwijderen, opdat het eerst kome als het de verantwoordelijkheid der geweldige taak op de nationale vergadering zal hebben overgedragen."

— De protestatiën der nationale garde zijn algemeen geworden; gisteren heeft er eene algemeene oproeping plaats gehad om zich in corps naar het stadhuis te begeven, en van het voorloopig gouvernement de intrekking van het besluit te vorderen. De manifestatie heeft heden plaats gehad; en het gouvernement heeft aan het verlangen toegegeven.

— In de dagbladen duurt de strijd voort over de circulaire van den heer *Ledru-Rollin*. *La Presse* behelst heden een krachtig artikel tegen dat stuk, onderteekend door de heeren *E. de Girardin* en al de verdere redacteurs. *La Reforme* neemt daarentegen meergemelde circulaire in hare bescherming, en verklaart dat zij zijne partij bereid ten strijde zal vinden op alle betwiste punten; de republiek moest in de eerste plaats leven en duren; de geest der revolutie moest de constituerende vergadering doordringen enz.

De beruchte circulaire van den heer *Ledru-Rollin* is thans zelfs door een zijner medeleden, den heer *Lamartine*, afgekeurd. Eene deputatie van de republikeinsche club voor de vrijheid der verkiezingen, was hare bezorgdheid wegens de circulaire, en in 't algemeen dat het voorloopig gouvernement de vrijheid der burgers en de keuzen niet genoeg zou eerbiedigen, komen te kennen geven. De heer *Lamartine* heeft hierop onder anderen het volgende geantwoord:

«Het voorloopig gouvernement heeft niemand belast uit zijn naam tot de natie te spreken, vooral niet eene taal boven de wet gaande (*bravo! bravo!*). Dat regt heeft het niemand gegeven, want het heeft het niet voor zich-zelf willen nemen, op het oogenblik toen het als eene algemeene toejuiching uit het volk voortkwam, om tijdelijk de moeijelijke betrekking die het bekleedt te vervullen (*nieuwe bravo's*). Het heeft dat niet gewild en zal het nimmer willen; geloooft de mannen die het zamenstellen." (*bravo's*),

«Weest overtuigd dat het voorloopig gouvernement binnen weinig dagen zelf het woord zal voeren; dat hetgeen in de bewoordingen, en gewis niet in den geest van het bedoelde stuk 's lands vrijheid en geweten heeft kunnen krenken (*ja, ja, bravo!*), verklaard, toegelicht, hersteld zal worden door de stem-zelve van het geheele voorloopig gouvernement." (*Toejuichingen. leve Lamartine! leve Lamartine!*)

«Roept: *leve het geheel voorloopig gouvernement!* want deze gedachte is de mijne niet, zij is die van het geheel gouvernement en van den minister zelven."

Een lid der deputatie: «Als zoodanig nemen wij ze aan."

De heer Lamartine: «Burgers, van alle dogmen, die den aard van troonen en rijken, waarvan wij sedert een halve eeuw getuige geweest zijn, overleefd hebben, is er een voor ons oog onvergankelijk: die van de nationale souvereiniteit; (*bravo! bravo!*), waaraan wij nimmer de handen zullen slaan, noch immer of ooit gedogen zullen dat men die uit onzen of uwen naam aanrandt."

«Het voorloopig gouvernement zal zich, twijfelt er niet aan, verheugen dat gij gekomen zijt, als een voorgevoelen van de ware republikeinsche vrijheid, om van hetzelve eene verklaring uit te lokken over het gedrag dat het in de verkiezingen wil houden, waaruit het republikeinsche gouvernement van Frankrijk vrijelijk moet voortkomen."

«Wij wenschen," vervolgde de heer *Lamartine*, «dat deze woorden in het oor van het openbaar gevoelen van Parijs en van Frankrijk doordringe; dat zij de republiek geruststellen omtrent den verkeerden uitleg van eenige woorden, die den zin noch de strekking hadden welke men haar had willen geven; zich verontrustende over uitdrukkingen, welke de gedachten dikwijls vervalschen bij de menigvuldige onderteekeningen en zaken waarmede onze ambtgenooten bij de menigte gebeurtenissen overstelpt worden."

«Weet en zegt het aan degenen die u wachten, dat het geheel gouvernement der republiek de behoefte gevoelt om het openbaar gevoelen dubbel gerust te stellen: eens in deze zamenspraak, en weldra in eene proclamatie aan alle burgers van Frankrijk (*langdurige toejuichingen*), welke proclamatie zijne beginselen zal behelzen, over den aard van alle liberale en zedelijke instellingen, met behoud van alle regten en belangen der burgers." (*bravo!*)

«Gij wilt dat de republiek en de vrijheid een en hetzelfde woord zijn, (*ja, ja!*) anders zou de republiek een leugen wezen, en wij willen dat zij eene waarheid zij." (*bravo!*)

«Wij willen eene republiek, door allen bemind en geëerd, door niemand gevreesd, dan door de vijanden van 't vaderland of van zijne instellingen." (*bravo!*)

«Wij willen eene republiek vestigen, het model der gouvernementen, en de misslagen en ongelukken van vroegeren tijd niet navolgen. Wij nemen den roem er van over, maar wijzen regeringloosheid en ongelijk af. Helpt ons ze bevestigen en verdedigen! Stemt naar uw geweten, en zoo dat, waaraan ik niet twijfel, het geweten van goede burgers is, zal de republiek zich door u vestigen, zoo als zij hier gevestigd is door den arm van het volk van Parijs." (*Algemeene bravo's!*)

De deputatie verwijderde zich onder de kreten van: *leve Lamartine! leve het voorloopig gouvernement!*

— De heeren *Keratry*, staatsraad, *Barbuat Duplessis*, regter van instructie, en anderen, hebben ter zake der circulaire *Ledru-Rollin* hunne demissie gezonden.

— De bank heeft in de drie laatste dagen 74 millioenen bankbilletten gerembourseerd. Om haar staande te houden stelt men voor om het dagelijksch remboursement tot zekere som te betalen; de aanneming der bankbilletten verpligtend te maken; de bosschen van den staat aan de bank over te geven, die op dien waarborg gemagtigd zou zijn billetten tot een bedrag van 100 millioenen fr. uit te geven.

— De minister van buitenlandsche zaken heeft bij een rapport aan het voorloopig gouvernement voorgesteld, den titel van ambassadeur af te schaffen, en voor de vertegenwoordigers der republiek aan te nemen den titel van buitengewoon gezant, gevolmagtigd minister, zaakgelastigde, enz.

— Te Rijssel hebben sedert twee dagen onlusten plaats, door slecht volk dat aldaar de fabrieken poogt te vernielen.

— Gisteren is de tentoonstelling op de Louvre geopend. Onder de menigte stukken, daar niets afgewezen is, bevindt zich natuurlijk menig slecht stuk. Eenige werken uit dien hoofde de algemeene lachlust derwijze op,

dat een spotvogel een krans van immortelles kocht en daarmede een dergelijk stuk versierde, met dit opschrift: *Aan de kunstenaars, het erkentelijk vaderland!*

— Heden was de beursnotering: 3 pCt. 50; 5 pCt. 73; Aand. in de bank 1450. Het decreet betrekkelijk de uitgift der bankbilletten had op de beurs algemeen voldaan.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 15den Maart.

De *Allg. Preuss. Zeit.* geeft de volgende lezing van de te Berlijn plaats gehad hebbende ongeregeldheden. Voor eenige dagen hadden er, onder de tenten in de diergaarde, bijeenkomsten plaats gegrepen, welke, daar zij dreigden te ontaarden in volksvergaderingen, eenen tegen de wetten aandruischenden aard aannamen. Ten gevolge van uitnoodigingen tot eene dusdanige vergadering, waarbij men vooral de klasse der arbeiders trachtte op te hitsen, was gisteren avond eene groote menigte menschen in de Thiergarten bijeengekomen. De bemoeijingen der politie, welke den meerderen aangroei der menigte en ongeregeldheden trachtte te beletten, hadden ten gevolge, dat zij in de stad terugkeerde, waardoor echter eene bijeenscholing van groote massaas volks in eenige straten veroorzaakt werd. De ter voorkoming van ongeregeldheden bijeengeroepen militaire magt verstrooide de volkshoopen, welke zich op de straten hadden gevormd, zonder dat ergens bedenkelijke buitensporigheden plaats hadden. Evenwel werden, gelijk dit doorgaans bij dergelijke gelegenheden onvermijdelijk is, onderscheidene personen gekwetst.

In den avond van den 14den stroomden weder vele nieuwsgierigen naar de Thiergarten, maar men hoopte, dat het niet tot ongeregeldheden zal komen.

Gisteren namiddag ten twee ure overhandigde, onder begeleiding van den opper-burgemeester, eene deputatie van het stedelijk bestuur aan Z. M. den Koning het door dit ligchaam aan H. D. gerigt adres, waarvan wij de hoofdpunten reeds vroeger hebben medegedeeld.

Hoofdzakelijk antwoordde de Koning daarop: Dat terwijl overal in het rond alles aan het koken was, het ook niet te verwachten was, dat hier alleen de stemming onder het vriespunt zoude blijven, en wanneer men dit in aanmerking nam, dan moest men erkennen, dat in eene stad van de grootte als Berlijn, waarin het niet aan rijkelijke elementen tot ongeregeldheden ontbrak, de orde niet belangrijk gestoord is geworden. Zelfs konden de gebeurtenissen van den vorigen avond dit bevestigen. Wat het adres zelf betreft kon Z. M. niet, even als in andere landen de gewoonte was, daarop antwoorden in eene rede vol welsprekendheid, maar slechts in den gewonen conversatie-toon eenige woorden zeggen. Het voornaamste verzoek in het adres vervat, was reeds ingewilligd, want de bijeenroeping van den vereenigden landdag heeft reeds plaats gehad, en met vertrouwen ziet de Koning den uitslag zijner vergaderingen te gemoet. De overige verzoeken konden slechts beslist worden door den landdag, zoodat Z. M. daarop niet verder noodig had te antwoorden. Wat Duitschland over het algemeen betrof, zoo lag zijn lot niet in handen van Z. M., maar alles wat hij zou kunnen doen, zou hij met ernst aanwenden, opdat ook deze tijd van crisis uitloope op deszelfs eenheid, kracht en grootheid, welke hem even na aan het hart lag, als die van Pruissen zelven.

— In het naburige Lippe-Detmold gaat het zeer bedroevend toe. Nadat de vorst aan al de eischen van den derden stand voldaan heeft, zelfs zijne eerste en vertrouwdste ambtenaren heeft ontslagen, begaat de zoogenaamde vierde stand de gruwelijkste buitensporigheden. Onderscheidene vorstelijke pachters zijn ontzettend mishandeld en hunne woningen vernield. Elk oogenblik hoort men van nieuwe buitensporigheden, en reeds heeft de militaire magt naar het plaatsje Schöttmar moeten oprukken, om de rust te herstellen.

— De Koning van Saksen heeft nu, den 13den dezer, ook eenige staatsministers uit zijne dienst ontslagen, maar hun tevens gelast aan het hoofd hunner departementen te blijven, tot dat hunne opvolgers benoemd zullen zijn.

— Van den Rijn schrijft men van den 16den:

«Bijna alle duitsche vorsten hebben beloofd het congres te Dresden te zullen bijwonen. De prins *von Metternich*, benevens een aartsbisschop zullen daarbij tegenwoordig zijn. Verder zegt men, dat ook de koning van Hannover, de koning van Wurtemberg, die thans zijn rijk verlaten kan, en vele andere vorsten stellig daarbij tegenwoordig zullen zijn. Enkele vorsten zullen misschien door de binnenlandsche aangelegenheden van hunne rijken, weêrhouden worden van te komen; men weet te minste nog niet, of de koning van Beijeren op het congres verschijnen zal. Op dit congres zal echter, zoo men verzekert, slechts van de noodzakelijke verdedigingsmiddelen sprake zijn, maar zou men de binnenlandsche aangelegenheden der duitsche landen aan hare eigene ontwikkeling overlaten."

— Te Ulm, de Wurtembergsche bondsvesting, zijn in den laatsten tijd 6000 man Oostenrijksche troepen, 2000 Wurtembergers, 8000 vestingwerkers (op de beide Donau-oevers), en 2000 spoorwegarbeiders te wachten. Ook zal de vesting Rastadt eene dusdanige bezetting ontvangen. In Baden wordt echter luide geprotesteerd tegen elke bezetting door oostenrijksche of pruissische bondstroepen. In onderscheidene deelen van Baden, bijzonder echter aan de Bodenzee, heeft men in meerdere volksvergaderingen aangedrongen op het uitroepen eener republiek. De meerderheid heeft zich tegen dit voornemen verklaard. In onderscheidene streken hebben de door de boeren verwekte onlusten en plunderingen nog niet opgehouden.

— De beweging ten gunste van hervormingen heeft nu mede in Oostenrijk een aanvang genomen. Den 9den dezer, is aan de Oostenrijksche standen eene door vele duizenden onderteekende petitie, ingediend, vorderende onderanderen, vrijheid van drukpers, openbaarheid der regtspleging, der administratie van het beheer der financien, een beter beheer en regeling der communale belangen, beter beheer van den landbouw, onderwijs, industrie, enz.

— Uit Weenen meldt men de aankomst aldaar van den graaf *Orloff*, belast met eene buitengewone zending van den keizer van Oostenrijk. Generaal *Radowitz*, bevindt zich sedert eenige dagen te Weenen, met eene gewigtige zending van zijn hof; hij arbeidt zeer dikwerf met prins *Metternich*. Het gerucht als zou deze van het staatkundig tooneel zijn afgetreden, blijkt onjuist te zijn.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 18den Maart.

De *Staats-Courant* behelst heden het volgend besluit:

WIJ WILLEM II, ENZ.

Gezien de mededeeling der Tweede Kamer van de Staten-Generaal, houdende verscheidene wenschen ter uitbreiding van Grondwetsherziening;

Overwegende, dat het Onze begeerte is, met het oog op deze mededeeling van een der takken van de Wetgevende Magt, eene gewijzigde Grondwet te doen ontwerpen en voordragen, en tevens Hoofden van Departementen van Algemeen Bestuur te benoemen, gehecht aan de beginselen bij die Grondwet te bepalen;

Overwegende, dat, zoo van de eene zijde Onze bedoeling is, zonder verwijl, alle maatregelen van vooruitgang en verbetering te nemen; van de andere zijde Onze pligt is te zorgen, dat geene laakbare overhaasting tot eene tegenovergestelde uitkomst leide.

Hebben besloten en besluiten:

1°. Eene Commissie in te stellen, om, met overweging van de wenschen der Tweede Kamer van de Staten-Generaal, aan Ons een volledig ontwerp van Grondwets-herziening voor te dragen, en om Ons tevens derzelver denkbeelden omtrent de zamenstelling van een Ministerie mede te deelen;

2°. tot leden van gemelde Commissie te benoemen de heeren:

mr. *Dirk Donker Curtius*,
mr. *J. M. de Kempenaer*,
mr. *L. C. Luzac*,
mr. *L. D. Storm* en
mr. *J. R. Thorbecke*.

En zullen afschriften dezes gezonden worden aan de beide Kamers van de Staten-Generaal, aan de Departementen van Algemeen Bestuur, aan den Raad van State, alsmede aan de benoemden, tot informatie en narigt.

— Gisteren is aan de leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal het volgend verslag nopens de Grondwetsherziening rondgedeeld:

Met hartelijke blijdschap werd, bij de opening van de tegenwoordige zitting der Staten-Generaal, de mededeeling in de te troonrede vernomen, dat de Koning tot de overtuiging gekomen was, dat er noodzakelijkheid tot wijziging van eenige bepalingen der Grondwet bestond, en dat Zijne Majesteit geene veranderingen schroomde, welke geacht konden worden tot werkelijke, door de ondervinding aangewezen verbeteringen in het Staatsbestuur te zullen leiden. Met klimmende belangstelling werd sedert de vervulling der te gelijk met die verklaring gedane toezegging van de voorstellen, die tot deze wijziging en verandering moesten strekken, verbeid. Werkelijk werden, bij eene Koninklijke boodschap van den 8 Maart jl., aan de Tweede Kamer zeven en twintig ontwerpen van wet aangeboden, die moesten strekken tot verduidelijking van de bepalingen der Grondwet, wegens het stem- en kiesregt, en van eenige andere dier bepalingen, welker wijziging terzelfder gelegenheid door de Regering noodig werd geacht.

Deze wetsvoordragten waren wel aan de leden der Tweede Kamer ten volle bekend, maar nog niet op de voorgeschrevene wijs aan de overweging harer afdeelingen onderworpen, toen eene voor de toekomst des Vaderlands hoogst gewigtige mededeeling werd ontvangen, door welke het uitzigt op eene ruime herziening der Grondwet geopend werd, waarvan het initiatief van de Kroon zou uitgaan, nadat deze met de tegenwoordige denkwijs van de leden der Kamer, omtrent zulk eene herziening nader bekend zou zijn geworden.

Dien ten gevolge hebben thans te dezer zake overwegingen in de afdeelingen der Kamer plaats gevonden, waarbij door de 54 leden, die daaraan hebben deel genomen, algemeen de overtuiging is uitgesproken, dat, alvorens tot de opzettelijke behandeling der straks vermelde zeven en twintig wets-ontwerpen over te gaan, de hoofdpunten behoorden te worden bepaald, welke de Kamer meende, dat, ook met het oog op hetgeen in den den laatsten tijd in Europa is gebeurd, de grondslagen eener zeer ruime Grondwetsherziening zoude behooren uit te maken. Terwijl de commissie van rapporteurs de taak vervult, om, met afwijking van den anders bij het onderzoek van voorgedragen wets-ontwerpen gevolgden weg, in dit verslag den uitslag dier overwegingen in korte trekken ter neder te stellen, worden hier, ter voorkoming van alle misverstand, uit naam van al de afdeelingen de beide volgende verklaringen vooropgesteld:

In de eerste plaats, dat de leden der Kamer door het opgeven dezer hoofdpunten niet willen geacht worden al de verbeteringen te hebben doen kennen, die zij in de bestaande Grondwet wenschelijk en noodzakelijk achten, maar zich integendeel hun gevoelen omtrent andere punten van ondergeschikt of zelfs zeer wezenlijk belang, die hier niet op den voorgrond behoefden te worden gesteld, voorbehouden.

In de tweede plaats, dat dit voorbehoud ook toepasselijk is op de zeven en twintig reeds ingediende wets-ontwerpen, welker gewigtigen aard in onderscheidene opzigten men verre af is van te ontkennen, maar bij welker bepaald onderzoek, hetwelk de afdeelingen, in den geest der ontvangene mededeeling, vermeenen nog niet te moeten aanvangen, zich als van zelven de wenschen zullen openbaren, die meer onmiddellijk met sommige der daarin behandelde onderwerpen in verband kunnen gebragt worden.

Met de aangeduide bedoeling en onder inroeping van het gestelde voorbehoud, worden alzoo de navolgende hoofdpunten in dit verslag opgenomen, welke, om het overzigt daarvan gemakkelijk te maken, onder *vijftien* afzonderlijke hoofden zijn gerangschikt.

I. Nagenoeg algemeen hebben in de afdeelingen de leden der Kamer zich tegen het behoud der standen verklaard, voor zooverre die, volgens de bestaande Grondwet, als staatkundige ligchamen, politieke regten uitoefenen.

II. Slechts door zeer weinige leden der Kamer is het verlangen geuit, dat de regeling der verkiezingen geheel mogt worden overgelaten aan de wet. De zeer groote meerderheid, die de hoofdbeginselen omtrent dit aangelegen punt voortdurend in de Grondwet zelve wenscht opgenomen te zien, heeft zich tegen het invoeren van regtstreeksche verkiezingen voor het benoemen van de leden der Tweede Kamer, der Provinciale Staten en der Gemeenteraden verklaard. Van de weinige leden, die dit anders algemeene gevoelen niet deelden, ontkenden enkelen de bezwaren niet, die ook hunnes inziens welligt aan regtstreeksche verkiezingen verbonden waren, meenende zij echter, dat die bezwaren, onder anderen, door de bepalingen bij de wet omtrent den census der kiezers konden worden weggenomen.

Bijna dezelfde overgroote meerderheid heeft het gevoelen voorgestaan, dat de verkiezingen voor de plaatselijke en provinciale vertegenwoordiging en

voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal behoorden plaats te hebben door kiescollegien, dadelijk door stemgeregtigden, wier bevoegdheid uit de wet zou voortvloeijen, te benoemen; zoodat voortaan alleen van verkiezingen met éénen trap de rede zou kunnen zijn. Enkele leden, die zich vóór regtstreeksche verkiezingen gestemd toonden, hebben te kennen gegeven zich, wanneer hun gevoelen geen genoegzamen weerklank vond, wel met zoodanige verkiezingen met éénen trap te kunnen vereenigen.

Eindelijk is, mede met eene overgroote meerderheid, het gevoelen voorgestaan, dat als kiescollegien voor de benoeming van de leden der Tweede Kamer van de Staten-Generaal, de Provinciale Staten niet behouden kunen blijven.

III. Nagenoeg eenstemmig is het verlangen geuit, dat de Eerste Kamer der Staten-Generaal in stand blijve, mits in de zamenstelling en inrigting van dit deel der wetgevende magt afdoende verbeteringen worden gebragt, en bij de wet bepalingen worden vastgesteld, die nog veel meer, dan bij twee der reeds ingediende wetsontwerpen tot wijziging der Grondwet het geval is, de strekking kunnen hebben, om die Kamer aan hare bestemming te doen beantwoorden.

IV. De groote meerderheid wenscht, dat het regt der leden van de Tweede Kamer tot het voorstellen van amendementen op door den Koning aan de overweging der Staten-Generaal onderworpene wetsvoordragten op ruimeren voet geregeld worde, dan bij het IXde der aanhangige wetsontwerpen het geval is. Zij wenscht in de Grondwet uitgedrukt te zien, dat dit regt alleen beperkt zal zijn door de verpligting, dat over geen amendement zal mogen worden beraadslaagd, dan nadat eene overweging daaromtrent in de afdeelingen heeft plaats gehad.

V. Bijna al de leden achten het noodzakelijk, dat aan beide de kamers der Staten-Generaal bij de Grondwet het regt worde toegekend, om zich afzonderlijk bij de adressen aan den Koning te wenden.

VI. Niet langer mag, naar het algemeen gevoelen, in onze Grondwet de uitdrukking van eene der hoofdvoorwaarden van het constitutionele regeringsstelsel ontbreken: «De Koning is onschendbaar; de ministers zijn verantwoordelijk.» Door de opneming in de Grondwet van die beginselen wordt van zelve het bestaan van een eigenlijk gezegd ministerie gewaarborgd, zoodat alsdan daarover geene verdere bepalingen in die Grondwet gevorderd worden.

VII. Afgescheiden van de zoo even bedoelde algemeene staatkundige verantwoordelijkheid, die voor eene regeling bij de wet minder vatbaar schijnt, heeft men nagenoeg eenstemmig eene regeling der ministeriële verantwoordelijkheid bij de wet verlangd, beter en vollediger dan thans, volgens de artt. 75 en 76 der Grondwet en volgens andere wetten, bestaat.

VIII. Op zeer weinige uitzonderingen na, wenschen de leden aan den Koning het regt toegekend te zien, om de Tweede Kamer der Staten-Generaal te ontbinden.

IX. Algemeen heeft men de overtuiging uitgesproken, dat de Staten-Generaal op de wetgeving voor de kolonien niet denzelfden invloed behooren uit te oefenen, als op die voor het Moederland. Daarentegen kan de groote meerderheid der leden geen genoegen nemen met hetgeen omtrent dit aangelegen punt bij het IVde der aanhangige wetsontwerpen tot wijziging der Grondwet wordt voorgesteld. Diezelfde meerderheid verlangt, dat de reglementen op het beleid der Regering voor de Overzeesche bezittingen bij de wet worden vastgesteld.

Sommigen leden waren daarenboven van gevoelen, dat nog meerdere waarborgen dan thans bestaan of bij het reeds aangehaalde wetsontwerp zijn voorgesteld, voor het rigtig geldelijk beheer in de koloniën, en met opzigt tot het batig slot, dat de Oostindische bezittingen opleveren, behooren verleend te worden. De groote meerderheid echter was van meening, dat juist de behandeling van het bedoelde wetsontwerp de meest geschikte gelegenheid aanbiedt, om dit alles meer gezet in overweging te nemen, en behoudt zich dan ook voor, om hare wenschen en inzigten te dezen aanzien nader en bepaald bloot te leggen.

X. Eene aanzienlijke meerderheid heeft zich voor zoodanig eene verandering in de Grondwet verklaard; volgens welke de begrootingen van ontvangsten en uitgaven des Rijks voortaan telkens voor den tijd van één jaar zouden worden vastgesteld.

XI. De meerderheid wenscht in de Grondwet het beginsel uitgedrukt te zien, dat, op de wijs bij de wet te bepalen, aan de wetgevende magt rekening en verantwoording van de Staatsinkomsten en uitgaven zal worden gedaan.

XII. De zeer groote meerderheid verlangt openbare beraadslagingen van de Eerste Kamer, als eene voorwaarde van haar voortdurend bestaan. Evenzoo wenscht die meerderheid openbaarheid voor de Provinciale Staten en gemeenteraden, op eenen door de wet te regelen voet.

XIII. Men uitzondering van zeer weinige leden, heeft men zich vóór de de regeling van het militair regtswezen bij de wet verklaard.

XIV. Men wenscht nagenoeg algemeen in de Grondwet gezuiverde voorschriften opgenomen te zien omtrent de wijs, waarop daarin voortaan veranderingen en wijzigingen zullen kunnen worden gebragt Daarbij heeft men het oog op zoodanige voorschriften, die, zonder de zaak te gemakkelijk te maken, den loop daarvan vereenvoudigen en alle thans bestaande onzekerheid omtrent sommige punten doen ophouden

XV. Algemeen is de wensch uitgedrukt, dat althans al de wetten, die tot het nieuw in te voeren kiesstelsel betrekking hebben, bij de Tweede Kamer worden ingediend in de zitting der Staten-Generaal onmiddellijk volgende op die waarin de thans behandelde herziening der Grondwet zal zijn tot stand gebragt.

Na het behandelen dezer hoofdpunten is nog door eenige weinige leden de meening geuit, dat de vrijheid van godsdienst niet genoegzaam bij de bestaande Grondwet gewaarborgd was; dringende zij dien ten gevolge er op aan, dat van dit hun gevoelen bepaaldelijk in het tegenwoordig verslag zou blijken.

De Commissie van rapporteurs heeft bij deze beknopte opsomming van hetgeen nopens het allergewigtigste onderwerp, waarover dit verslag loopt, tot nu toe in de afdeelingen der Kamer is verhandeld, niets meer te voegen, dan dat zij de tolk is der geheele vergadering, wanneer zij, in het welbegrepen belang des Vaderlands, op eene zoo spoedig mogelijke inzending der voorstellen tot grondwets-herziening, die het uitvloeisel kunnen zijn van de in het hoofd dezes vermelde Koninglijke medeeling, aandringt. Zij voegt er de uitdrukking bij der verwachting, dat langs dien weg aan het Staatsverdrag bestendigheid, aan den Troon onwankelbaarheid, aan het Volk tevredenheid, en aan den Staat veerkracht zal kunnen worden verzekerd.

Aldus vastgesteld bij de genoemde Commissie, den 16den Maart 1848.

Duymaar van Twist, Corver Hooft, van Panhuys, van Goltstein, Verwey-Mejan.

Gisteren is te 's Hage eene tijding ontvangen, welke het Koninklijk Huis met diepe droefheid vervuld heeft.

In een naschrift van eenen brief van 's Konings gezant te Madrid, van den 9den dezer, komt het navolgende voor:

«Zoo even ontvang ik eene mededeeling van den maarschalk hertog *van* «*Saldanha* [eersten minister van Portugal], van den 1sten dezer, de ken- «nisgeving inhoudende dat het Portugesche hof den rouw voor acht dagen «heeft aangenomen, wegens het overlijden van Z. K. H. Prins *Alexander* «der Nederlanden."

Het is te vermoeden, dat de regtstreeksche overbrenging van deze droevige tijding aan den Koning, hetzij door tegenwind op zee, hetzij door andere omstandigheden, vertraagd is. Intusschen is er, na het bovenstaande, maar al te weinig reden om te twijfelen aan den slag die het Koninklijk gezin heeft getroffen, en die voorzeker een ieder met hartelijk leedgevoel zal vervullen.

— 's Konings reis naar Amsterdam heeft gisteren uithoofde der ontvangen treurige tijding, geen voortgang gehad.

— Omtrent de benoeming van de nieuwe ministers was gisteren te 's Hage nog niets bekend en ook niets bepaald, wijl de onderhandelingen nog voortduurden.

— De heer mr. *Dirk Donker Curtius* is bij den Koning ten gehoore toegelaten.

— Sommigen willen weten, maar het is nog niet meer dan een los geragt, dat de heer *Luzac* zich ongenegen betoonen zou eene portefeuille aan te nemen.

— Ook Donderdag avond hebben er te 's Hage andermaal optogten bij fakkellicht plaats gehad, als van de werklieden die aan de door Z. M. ondernomen werken arbeiden en van de drukvereeniging. Voor de paleizen hebben de Koning en de Prinsen zich weder aan de menigte vertoond en werden hartelijk toegejuicht.

— Het mag niet onvermeld blijven dat de personen welke eergisteren avond Z. M. den Koning en den heer *Luzac* blijken van vreugde, eerbied en achting gegeven hebben, niet dezelfde geweest zijn die den heer *van Bevervoorde* hebben toegejuicht en letterlijk op de handen gedragen.

LATERE BERIGTEN.

De vreugdevolle stemming op de jongste berigten uit 's Hage, werd heden niet weinig alhier verhoogd, toen men uit de *Staats-Courant* het door Z. M. genomen besluit las, dat onder de mannen, die door 's Konings vertrouwen geroepen zijn om nieuwe grondwettelijke bepalingen te ontwerpen, zich ook onze zeer geachte stadgenoot, de Ed. Achtb. Heer Mr. *L. D. Storm* bevond. Reeds wilden de onderscheidene alhier bestaande Muzijkgezelschappen zich verstaan, om den Heer *Storm* heden avond eene luisterrijke serenade te brengen, toen de treurige mare van het overlijden van Z. K. H. Prins *Alexander*, 't welk ieder met deelneming vervulde wegens dit voor het Koninklijk Huis zoo smartelijk verlies, besluiten deed het voorgenomen huldebetoon geen voortgang te doen hebben.

De zitting van de belgische kamer van vertegenwoordigers is gisteren (Vrijdag) zeer belangrijk geweest. Bij gelegenheid dat rapport werd uitgebragt over twee petitiën, de eene van Gent, de andere van Luik, waarbij staatkundige en finantiële hervormingen verlangd werden, is er eene discussie ontstaan, waarin de heeren *Mercier, Malou* en de *Torndco* verlangden, dat ter gelegenheid van het eergisteren aangeboden ontwerp, de finantiële toestand op nieuw geheel wierd blootgelegd. De ministers hebben zich vergenoegd met te verklaren, dat zij in de sectiën al de verlangde inlichtingen nopens het bedoelde wetsontwerp betrekkelijk eene gedwongene leening zouden geven. — Ten anderen werd door het ministerie, bij monde voornamelijk van den minister van binnenlandsche zaken, den heer *Rogier*, verklaard, dat het gouvernement eerstdaags een wetsontwerp betrekkelijk de parlementaire hervorming zal aanbieden; dat het, na de stemming van dat wetsontwerp, de noodzakelijkheid erkent van de ontbinding der kamers, op een nog niet te bepalen tijdstip; dat het bij de nieuwe verkiezingen de meest mogelijke vrijheid wil laten; dat het dan voorts een ontwerp van wet tot vermindering van het zegel op de dagbladen wil aanbieden, misschien het zegel geheel afschaffen; eindelijk, dat het gouvernement, als gevolg van de aangeboden ontwerpen opzigtelijk de kieshervormingen, noodzakelijk acht, dat de census van verkiesbaarheid voor de gemeenteraadsleden worde afgeschaft.

Al die mededeelingen zijn met genoegen aangehoord.

— Te Meenen hebben twee personen in de kasernen pogen te dringen, voorzien met fransche kokarden, om uit te deelen. Zij zijn terstond gearresteerd.

— Te Rijssel hebben zich een groot getal lieden, met kielen, vertoond, openlijk hun voornemen te kennen gevende om naar België te gaan en er de republiek te proclameren. Deze bende pleegde overigens allerlei geweld, zij was 1800 man sterk, en werd gekommandeerd door *Ernest Grégoire*, die zich noemde: kommandant van de belgische kompagnie.

Uit de later tot ons gekomen berigten, uit Parijs van den 16den, zien wij, dat het voorloopig gouvernement, op het rapport van den gouverneur der fransche bank, waarin van de enorme remboursementen gewag wordt gemaakt, welke onder anderen, alleen den 15den des morgens, elf millioenen fr. in specie bedroegen, zoodat er maar 59 millioenen te Parijs meer overbleven, op voorstel van gezegden gouverneur, een decreet genomen heeft, houdende: 1) dat de bankbilletten van den 16den af als wettige munt moeten aangenomen worden; 2) dat de bank tot later opzegging ongehouden is zijne billetten tegen specie te verwisselen; 3) dat het cijfer van de uitgiften der bank en harer kantoren niet mogen gaan boven de 350 millioenen; 4) dat de bank hare billetten voor het gemak kan splitsen. — De gouverneur der bank had voorts aan het voorloopig gouvernement nog andere finantiële voorstellen gedaan; het daarop genomen besluit zou in den *Moniteur* van den 17den worden medegedeeld. — Een en ander heeft eene gunstige uitwerking op de beurs gedaan. (*Zie hier boven*).

— Volgens bijzondere berigten uit Parijs van den 16den, had er op het stadhuis een hevig tooneel tusschen de leden van het voorloopig gouvernement plaats gehad. De meerderheid had verlangd dat de heer *Ledru-Rollin* zijne demissie gaf; doch deze, door de heeren *Louis Blanc* en *Albert* ondersteund, had geweigerd, en gedreigd zoo hij afgezet werd zich op het volk te beroepen.

Men sprak van finantiële maatregelen des heeren *Garnier-Pagès*, volgens welke de tegenwoordige belastingen, naar gelang van haren aard, met 30, 40 en 50 pCt. zouden verhoogd worden.

Op de Boulevards waren den 16den eene menigte werklieden verzameld en sprak men er veel van eene opreor onder de klasse van werktuigkundigen aan de spoorwegen, enz. die slechts negen uren daags wilden arbeiden.

De Antwerpsche *Précurseur* zegt in zijn avondbulletin van gisteren avond, eene telegraphische depeche uit Brussel te hebben ontvangen, volgens welke toen het gerucht aldaar liep, dat er donderdag avond (16) te Parijs een gevecht tusschen de nationale garde en het volk had plaats gehad, en dit laatste het veld had behouden.

G R A A N M A R K T.

AMSTERDAM, 17 Maart.

TARWE in één doen; verkocht: 128 ℔ bonte Pools. *f* 360; 135 ℔ Brunsw. *f* 300; 132 ℔ Cubanca *f* 244; 131 ℔ Groninger *f* 246; 122 ℔ mindere dito *f* 195.

ROGGE als voren: 117 ℔ Petersb. *f* 157; 121 ℔ Munsters. *f* 173.

GERST en BOEKWEIT zonder handel.

HAVER in één doen; 72 ℔ Voeder *f* 92.

KOOLZAAD één doen: Groningsch 48 P. vl.; Kromhorn *f* 51.

RAAPOLIE: op 6/w. *f* 34; Vlieg. *f* 33½ à 33; in Mei *f* 31¾; Sept. *f* 31¾ à 32; Oct. *f* 32; Nov. *f* 32 à ¼; Dec. *f* 32¼.

LIJNOLIE: op 6/w *f* 26½; Vlieg. *f* 25½.

HENNEPOLIE: op 6/w. *f* 31.

RAAPKOEKEN *f* 66 à 68. — LIJNKOEKEN *f* 9 à 10½.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 17. MAART 1848.

Het Nederl. Mudde Tarwe	van *f* 7,50	tot *f* 9,20.
Het dito dito Rogge	» » 5,60	» » 5,85.
Het dito dito Boekweit op wigt (70 Ned. Pond.)	» » 0,00	» » 0,00.
Het dito dito Boekweit	» » 5,40	» » 0.00.
Een grof Tarwe brood, van een pond Nederl.		» 0,15
Een licht Tarwe-brood, van zeven oncen vijf lood Nederl.		» 0,15.
Een Fransch- of Witte-brood, van een pond Nederl.		» 0,23½.
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.		» 0,27.
Een Nederl. pond Tarwe-meel		» 0.30.
Een dito pond grof Tarwe-meel		» 0,15.
Een dito pond Boter		» 0,85.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	*f* 2,30	tot *f* 2,50.
Het 1000 Eiken Telhout		» 2,50.
Het 1000 Doof Hout		» 1.90.
De kar Spaanders		» 2.90.
De » Struiken		» 3,00.
De 100 Mutsaard		» 3,00.

204de KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

VIERDE KLASSE.

3e. Trekking. No. 19291, *f* 25,000; No. 11913, *f* 1250; Nos. 3002, 8981, ieder *f* 1000.

4e. —— Geene.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (17 *Maart*) was de fondsnotering: Ned. Werk. Sch. 2½ pCt. 41, 42½, 41¼; 3 pCt. 48½; 4 pCt. 62, 64, 62; Amort.-Syndik. 3½ pCt, 61¼, 62; Spanje Ardoins 8⅛, 9, 8¾; dito van 510 p. st. 7½, 7¾, 7⅝; dito onbep. St. 7⅛, 7½; 3 pCt. 22¾, 23; 3 pCt. Binnenl. à 6/m. 15⅞, 16, 15⅞; Coupons Ardoins 6⅝, 6⅞; Passieve 3; Portugez. te Londen 3 pCt. 13, 14; 4 pCt. 14, 15; Rusland 5 pCt. 88, 88¾; dito 1828—29 88; 4 pCt. bij *Hope* 66¾; Id. bij *Stiegl.* 66¼, 66½; Oostenrijk Metall. 2½ pCt. 30½; Brazilie 65; Peru 12; Grenada 14¼.

Advertentiën.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.